

ОХРНАДСКИ ПРОЛОГ

II ДЕО

Издање сабраних дела
владике Николаја Велимировића
са благословом

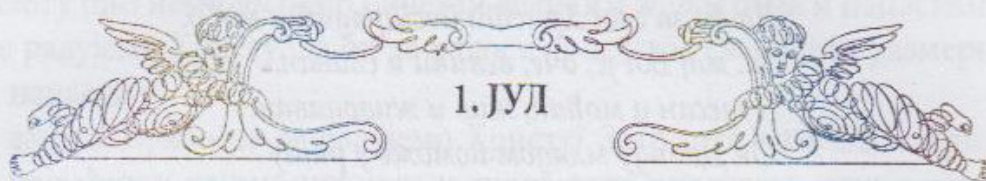
старешина храма Светог Духа у Руми
протојереј Благоје Катић

[Signature]

САДРЖАЈ

ЈУЛ	5
АВГУСТ	89
СЕПТЕМБАР	171
ОКТОБАР	253
НОВЕМБАР	337
ДЕЦЕМБАР	415

1. ЈУЛ

1. Свети мученици Козма и Дамјан. Безмездни лекари и чудотворци. Ова двојица светитеља беху рођена браћа, родом из Рима, као деца крштени и у хришћанском духу васпитани. Имађаху велику благодат од Бога да лече људе и животиње од сваке болести и муке, и то обично полагањем руку. За свој труд нису тражили никакве награде, само су захтевали од болесника да верују у Христа Господа. Наследивши велико имање, они су га милостиво раздавали бедним и невољним. У то време, цароваше у Риму цар Карин. Пред њега доведу гонитељи хришћанства ову свету браћу, оковану у ланце. После дугог испитивања, цар им нареди да се одрекну Христа и принесу жртве идолима. Но Козма и Дамјан не само да не послушаше цара, него га још саветоваху, да он одступи од мртвих идола и призна јединога, истинитог Бога: „Наш Бог није створен, но Он је Створитељ свега, а твоји су богови измишљотине људске и дело руку уметника. И кад не би било уметника да вам направе богове, ви се не би имали коме клањати.“ После чуда учињенога над самим царем – јер га чудесно исцелише од тешког недуга – цар и сâм изјави своју веру у Христа и отпусти браћу свету с миром. И они продужише славити Христа Бога и исцељивати болне, и беху сами од народа прослављани на све стране. Позавиди им на слави неки лекар, негдашњи учитељ њихов, и под изговором да беру лековите траве, изведе их у планину и поби камењем. Чесно пострадаше за веру Христову 284. год. Њихов спомен поста трајан у цркви на земљи, а њихове душе преселише се у царство Господа, да вечно живе у слави и радости.

2. Преподобни Петар Патриције. Овај светитељ беше цариградски племић и војвода у време цара Никифора. У једном рату с Бугарима цар Никифор би убијен, а Петар, са 50 војвода и кнежева грчких, заробљен и бачен у тамницу. Из тамнице би чудесно ослобођен св. Јованом Богословом. Тада он презре сву светску славу, остави жену и сина, и удаљи се на гору Олимп, где се као монах и ученик св. Јоаникија Великог подвизавао 34 год. По смрти жене и сина настани се у Цариграду, где у посту и молитви проведе још 8 година и упокоји се у Господу, 865. године, у 77. години свога живота.

3. Свети мученик Потит. Тринаестогодишњи дечак, родом из Сардиније. Претрпевши многе муке за Христа, од свога оца и од државних гонитеља хришћанства, Потит би посечен мачем у време цара Антонина (138–161), исцеливши пре тога и крстивши кћер цареву, Агнију.

*Млагоѿа Поѿиѿѿа рогѿѿељ заѿиѿѿа:
– Кад је ѿвоја вера ѿако исѿиѿиѿѿа,
Да ли би ѿѿи за ѿу и свој живоѿѿ дао?
Огѿовара Поѿиѿѿѿ: Сѿас је обећао*

Свакої Своїа верної силом ойасайи,
 Да би за Нєї' мої'о лако йосїрадаїи:
 Те се надам и ја, и верујем мноїо,
 Да би за свої Хрисїа йосїрадаїи мої'о.
 Та. мој Бої је, оче, велики и славан,
 Чудесан и моћан, жив и живодаван.
 Он Давиду младом йоможе у райу
 Те одрубї ілаву сїрашином Голијайу;
 Он ће са мною биїи на сїрадалном йуїу
 Те ћу моћи йоднеї' смрїи црну и љуїу. –
 Кад йїо Гилас ойац зачуо од сина,
 Као да се найи божанскоїа вина,
 Па узвикну іромко: іде су моја лейїа!
 Гле, исїину дознах од једної деїейїа!
 Па кришїење йрими, у верне с' уврсїи,
 А мученик Поїїий – и крвљу се крсїи.

✠ РАСУЋИВАЊЕ

Везу између овога и онога света хришћани показују молитвом и милостињом за умрле. Црква у овом и црква у оном свету једна је црква, једно тело, једно биће, као што корен дрвета испод земље чини један организам са стаблом и гранама дрвета над земљом. Отуда је јасно како ми, сачињавајући цркву на земљи, можемо добити помоћ од светитеља и праведника из Небеске Цркве, као и то, како умрли грешници у оном свету могу добити помоћ од нас на земљи. Св. Атанасије вели: „Као што бива са вином затвореним у бурету, које, кад цвета виноград у пољу, осећа то, те и само (вино) цвета заједно с њим, тако је и душама грешника: оне добијају неко олакшање од бескрвне жртве, принесене за њих и од милостиње, учињене за њихов покој. Св. Јефрем Сирин наводи исти тај пример с вином и виноградом, па закључује: „И тако, кад и међу растињем постоји таква међусобна саосетљивост, то није ли за умрле још више осетна молитва и жртва?“

✠ СОЗЕРЦАЊЕ

Да созерцавам чудесно претварање воде у вино (Јов. 2) и то:

1. како Господ у Кани на свадби претвори воду у вино,
2. како и моја душа, ако се венча са Господом Живим, претвара своју земаљску воденост у божанско пиће.

✠ БЕСЕДА о томе како треба да се радујемо Христу

Којему (Хрисїу) радујїи се, йремда сїиє сад мало, ігје је йоїйредно жалосни у различнијем найасїиима (I Пеїр. 1,6)

Тако говори апостол Петар свети, чији је живот био испуњен многим напастима и честим жалостима. Тако говори човек, који је